

Yksinäisyyden ilmeneminen ASTA – asumisneuvontatyössä

Heli Nuutinen ja Satu Niemelä

Hanketyöntekijät

7.4.2021

asta

Vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäiseminen

LAHTI

LAHDENTALOT

ara
Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

+ Takuusäätiö

LAHTI

LAHDENTALOT

Asumis- ja talousneuvonnan palvelun kehittäminen Lahdessa 2018 – 2020 + 2021

Asumis- ja talousneuvonnan
palvelun kehittäminen
lahtelaisille

Asumis- ja talousneuvonnan
palvelun kehittäminen
Lahden Talot Oy:n asukkaille

Asumiseen ja talouteen liittyvän osaamisen
vahvistaminen

Palvelupolkujen ja yhteistyön kehittäminen
Lahdessa

A large, light pink speech bubble with a white arrow pointing towards the top right, containing the main title text.

**ASUMIS- JA
TALOUSNEUVONNAN
TYÖN TAVOITTEENA
ON...**

**Asumisneuvonta on helposti asukkaan
tavoitettavissa.**

**Ohjataan ja neuvotaan asumisen erityistilanteissa
ja panostetaan nimenomaan
vuokravelkatilanteiden selvittämiseen.**

**Vuokravelkoihin puututaan jo niiden syntyessä.
Vuokravelkakierre katkaistaan ja tuetaan asukasta
tasapainoon.**

**Vuokravelkahäädöt vähenevät ja asukkaiden
talouskäyttäytyminen kohenee.**

A decorative network diagram consisting of several small circles connected by thin lines, forming a web-like structure.

**Luodaan yhteistyöverkosto asukkaan,
vuokrataloyhtiön, kaupungin ja palveluiden välille.**

Asumis- ja talousneuvonta

Lahden Palvelutorilla

Puhelin

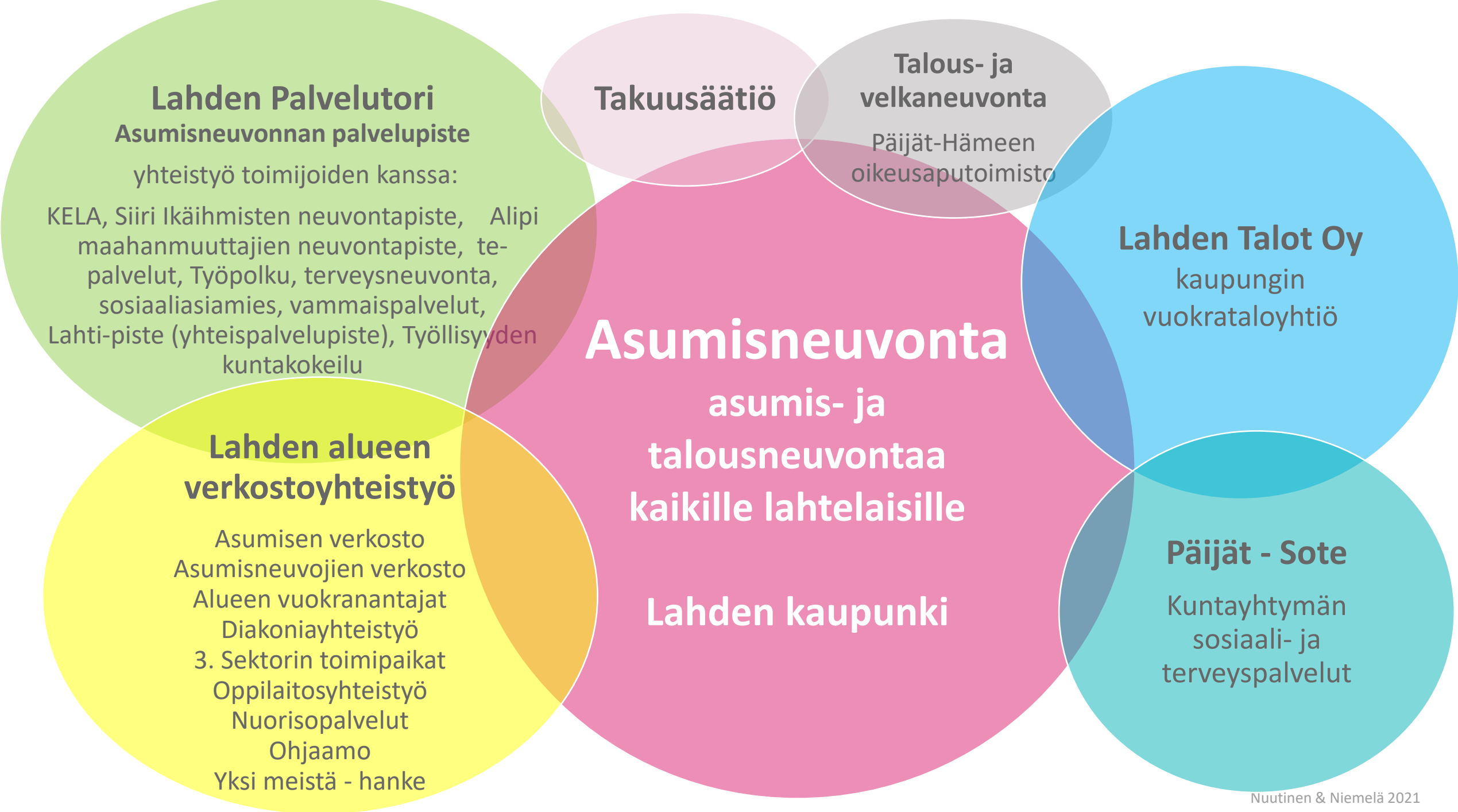
Sähköposti

Ajanvaraus

Päivystys

tapahtumat

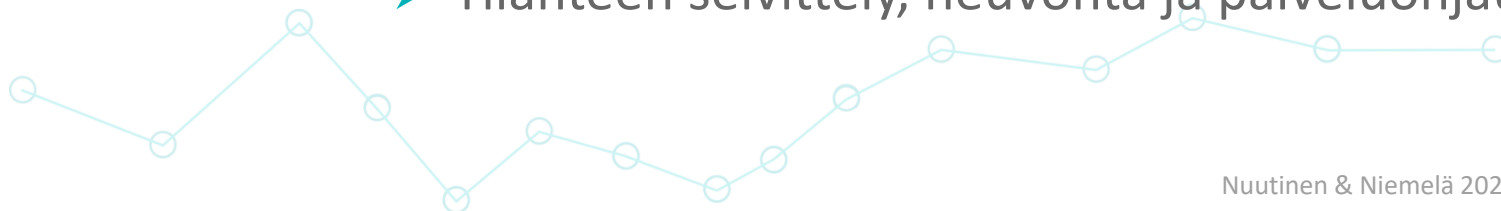

ASUMISNEUVONNAN ASIAKAS ?

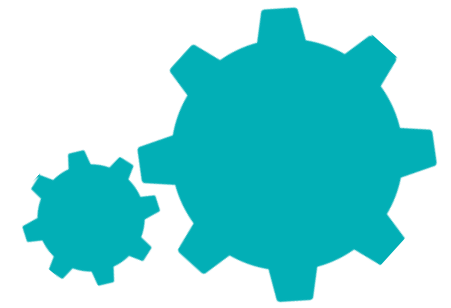
Lahtelainen eli Lahesta
tai
Lahden Talot Oy asukas

- Asunnon hakija
  - Ohjaus ja neuvonta asunnonhakuasioissa.
- Asunnoton asunnonhakija
  - Tilanteen kartoitus ja asumisen vaihtoehtojen kartoittaminen.
- Asumisen aikana haastavat tilanteet ja asunnottomuuden uhan alla olevat asukkaat.
  - Vuokravelka, vuokrasuhdeasiat, asunnon menettämisen uhka, toimintakyvyn heikkeneminen, huolen ilmeneminen asumisessa tai asukkaassa.
  - Tilanteen selvittely, neuvonta ja palveluohjaus.

ASIAKASTYÖN TILASTOISTA POIMITTUA,

Lahden ASTA-hankkeen asiakastyötä on tehty 1.10.2018 alkaen, tilanne 31.1.2021

Asumismuoto	n	Prosentti
Kunta/kaupunki vuokranantaja	11	0,79%
Yksityinen vuokranantaja	150	10,81%
Yleishyödyllinen vuokranantaja / Lahden Talot Oy	1062	76,51%
Asumisoikeusasunto	3	0,22%
Omistusasunto	14	1,01%
Ei omaa vuokrasopimusta	15	1,08%
Alivuokralainen	0	0%
Muu yleishyödyllinen esim. M2, Lumo	11	0,79%
Asunnoton	122	8,79%

2804 asiakaskontaktia
1416 eri asiakasta

122 eri asunnotonta
tavoitettu hankeaikana

Asiakasryhmä	N	prosentti
Lapsiperhe	135	10,13%
Yksinhuoltaja	209	15,68%
Pariskunta (ei lapsia)	106	7,95%
Yhden hengen talous	883	66,24%

Koronatilanteen vaikutus:

- lomautuksia, työttömyyttä, rahahuolia, velkaantumista, pienyrittäjien ahdinko
- häätöuhkaa, ahdistusta, masennusta, erakoitumista, yksin oleminen lisää yksinäisyyden tunnetta.

Yhteydenotoissa havaittavissa ns. 3. korona-aalto. Monilla jo toistuvasti lomautuksia, jopa irtisanomisia. Tilanteesta toipuminen vie pitkän aikaa.

Asumisneuvontaan on hakeutunut paljon uusia palveluiden tarvisijoita. Palveluohjaukselle ja verkostoyhteistyölle on ollut paljon tarvetta.

Vuokravelka on vain ”jäävuoren huippu”, jonka alta löytyy elämän moninaisia haasteita.

Asumisneuvonnan asiakkuuden syitä on monia ja toinen toiseensa liittyviä asioita, tässä tärkeimmät meidän työstä:

- Vuokravelka-asiat (65%)
- Häätöuhka eli asunnon menettämisen uhka pääosin vuokravelan vuoksi (18%)
- Asunnon hakuasiat (12%)
- Asunnon vaihtoasiat (2%)
- Häiriöasiat (alle 1%)

Asumiseen vaikuttavia tekijöitä mm:

- Pienituloisuus (tukien varassa eläminen) 62%
- Työttömyys 24%
- Ylivelkaantuminen 17%
- Toimintakyvyn heikkeneminen 12%
- Terveysongelmat 12%
- Mielensterveysongelmat 7%
- Erotilanne 5%
- Asunnottomuus 5%
- Päihteet 4%

Yksinäisen ”löytäminen” - kohtaaminen – puheeksi oton merkitys

Case Palvelutori

- Neutraali asiointi- ja oleskelupaikka. Helppo tulla, asioida ja mahdollisuus osallistua.
- ”Yksinäinen nainen” asioi useasti. Ensin tutustui paikkaan, sitten asumisasialla, seuraavalla kerralla avautuen oikeasta huolestaan, ajoittain tilannettaan päivittäen. Selkeästi etsii juttuseuraa ja on löytänyt paikan, jossa on hyvä asioida ilman asiakin.

Case Yksinäinen asukas

- Huoli vuokranantajalta asumisneuvojille.
- Yksin asuva eläkeläinen, koronakeväästä alkaen yksin, lähikontaktit vähissä. Aiemmin aktiivinen. Nyt alkanut psyykkisesti oireilemaan.

HAVAINTOJA YKSINÄISYYDESTÄ

Yksinäinen on yhä yksinäisempi.

Yksinäisyys lisää psyykkistä pahoinvointia. Yksinäisyys voi olla tausta myös somaattisille sairauksille.

Taloudellisesti heikossa tilanteessa olevat saattavat olla myös hyvin yksinäisiä, koska taloustilanne vaikuttaa mahdollisuuksiin osallistua.

Häpeä estää kertomasta omasta tilanteesta tuttaville tai viranomaisille.

ASUMINEN, TALOUS JA HYVINVOINTI PUHEEKSI!

Asuminen?

- Miten viihdyt kodissasi?
- asumisrauha?

Raha-asiat?

- Vuokran ja muiden laskujen maksu?
- Maksujen vaikutus ruoan hankintaan?

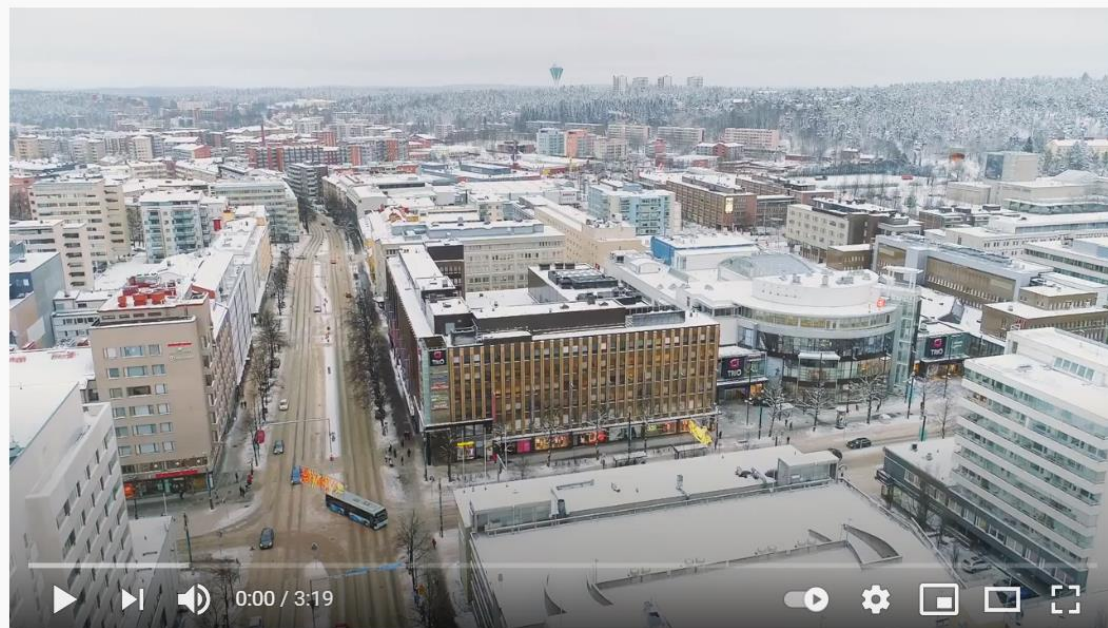
Mitä sinulle kuuluu?

- Miten voit? Miten jaksat arjessa? Onko sinulla lähiomaisia? Hyviä naapurisuhteita? Onko sinulla mielekästä tekemistä?

← → ↻ 🔒 https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=E_8kG2dEhXA

☰ YouTube^{FI}

Haku

Lahden Palvelutori tammikuussa 2021

Lahden Palvelutori tammikuussa 2021 - YouTube

asta

Nuutinen & Niemelä 2021

The logo for 'asta' features the word in a white, lowercase, sans-serif font. The letter 'a' is stylized, with a light blue circular graphic behind it containing a white line graph with an upward-pointing arrow. The background of the slide is teal with faint, light-colored line graphs and gear icons.

asta

Vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäiseminen

Lahden kaupunki, ASTA-hanke
Heli Nuutinen 044 - 482 6287
Satu Niemelä 044 – 482 0810
asumisneuvo@lahti.fi

www.ara.fi/asta

ara Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

+Takuusäätiö